

D&F

TIJD VAN LEVEN

Harry Martens kreeg alles voor elkaar

Tijd van Leven beschrijft het gepasseerde bestaan van mensen met een bijzonder verhaal. Vandaag: Harry Martens (1958-2020) uit Tynaarlo.

HILBRAND POLMAN

Harry Martens kreeg zo'n beetje alles voor elkaar. Tegen hem kon niemand nee zeggen. Zo slaagde hij er in om met een budget van niks korte speelfilms te maken. *Flikken Rolde*, *Berend Botje* en *Arloix en Oliemix* in Tynaarlo. Hij had graag gezien dat hij deze parodie op *Asterix* en *Obelix* nog kon afmaken, maar het heeft niet zo mogen zijn. Gelukkig zijn de opnamen al klaar, hopelijk lukt het om de film komende zomer helemaal af te monteren.

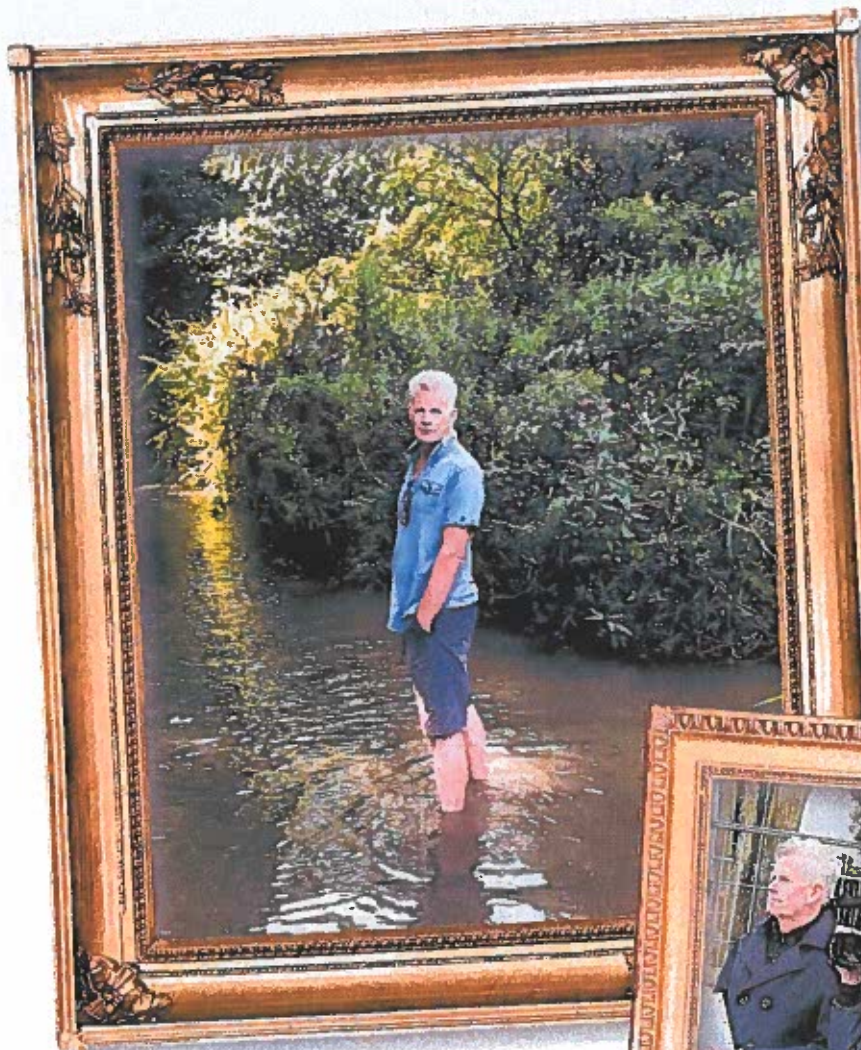
Per film kreeg Harry honderden vrijwilligers op de been en wist hij de acteurs te overtuigen dat zij geknipt waren voor hun rol. Zo is Eric van Oosterhout, hij was toen nog burgemeester van Aa en Hunze, het slachtoffer in *Flikken Rolde*, dat met een Drentse worst is omgebracht. Burgemeester Marcel Thijsen van Tynaarlo is straks te zien als Julius Caesar. Voor *Arloix en Oliemix* in Tynaarlo slaagde Harry er in de brugwachter over te halen de brug bij Vriezerbrug een uurtje open te laten voor de opnamen.

Hoe Harry dat steeds weer voor elkaar kreeg? Hij was bescheiden, stelde zichzelf nooit op de voorgrond. Hij gaf alle deelnemers het gevoel dat ze de film samen maakten, voor elkaar, voor de school of voor het dorp.

Harry en Ludolf Sijbring maakten de films samen. Harry schreef het script, Ludolf filmde. Ze waren heel hun leven onafscheidelijk als de tweeling Hielke en Sietse uit de jeugdboekenserie *De Kameleon*. Die boeken verzamelde Harry en hij heeft ze allemaal talloze malen gelezen. Een snelle motorboot ontbrak, toch hadden Harry en Ludolf een jeugd die wel wat leek op die van Hielke en Sietse. Ze haalden grappen uit, waren veel buiten, visten, bouwden hutten en wat 'belhamels' zoal meer doen.

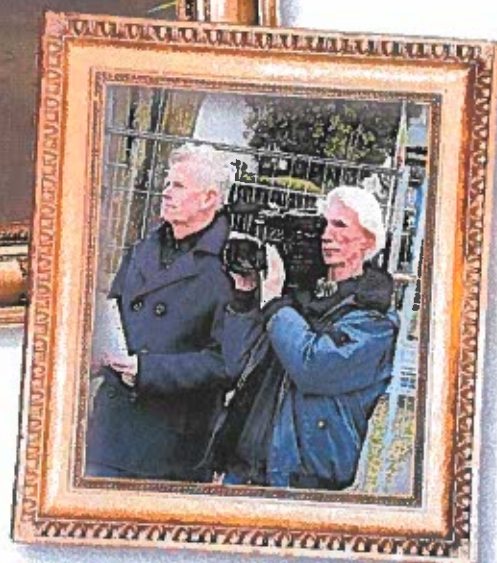
Harry's vader werkte bij waterleidingbedrijf WMD. Hij is geboren in 1958 in Zuidlaren, maar een jaar of vijf later kon vader een dienstwoning betrekken in Schiphorg, aan de Berkenweg. Een huis in het groen, met een vennetje waar niemand vissen mocht, maar Harry en zijn vriendjes wel.

Harry en Ludolf hadden al snel een bandrecorder, later een cassette-recorder. Met die banden gingen ze knutselen en ze monterden hun eigen versie van de *Dik-voormekaar* show. Harry ging naar de havo, Ludolf naar de lts. Niets

In het lesgeven op de basisschool kon Harry zijn creativiteit kwijt

Harry Martens. Onder met Ludolf Sijbring.

stond de vriendschap tussen beiden in de weg, ook niet dat Harry veel later met Aly trouwde.

De havo op het Zernike College in Groningen was, anno 1970, een hele stap voor een ondernemende dorpsjongen als hij. De middelbare school ging met horten en stoten, maar toen hij daarna naar de pedagogische academie ging, leefde Harry helemaal op. Daar kon hij zijn creativiteit helemaal kwijt.

Helaas was er na zijn afstuderen een overschot aan leerkrachten. Na veel sollicitaties kreeg hij wel een baan in kindertehuis Maria Christina in Vries. Daar heeft Harry een tijd gewerkt, waar hij zijn creativiteit en organisatietalent de vrije hand kon geven.

Intussen was Harry getrouwd met Aly. Rond 1980 zal het geweest zijn, dat Harry vakantiewerk deed in Drennooord, waar Aly als vaste kracht werkte. Het beleid was dat een invalkracht en een vaste kracht samen dienst deden. Tijdens een late dienst, en een aansluitende borrel, sloeg de vonk over.

Een huis vinden viel ook toen al niet mee voor een jong stel, maar uiteindelijk vonden Harry en Aly een vervallen, afgelegen huis op wat nu industrieterrein Vriezer-

brug is. Met veel hulp van familie en vrienden knapten ze het op. Daar is in 1988 een zoon geboren en het was een uitgemaakte zaak dat hij Hielke zou heten. „Maar”, zegt Aly, „dat wil niet zeggen dat, als er een tweede zoon was gekomen, die Sietse zou heten. Daar had ik ook nog wat over te zeggen.” In 1991 kwam er een dochter, Maaike.

Hielke en Maaike hadden ook een vrije jeugd, met veel dieren op het erf en elk een eigen hut. „Mag ik mijn decoupeerzaag niet meenemen”, vroeg Hielke op school tot ontsteltenis van de leerkracht, toen hij daar handenarbeidles kreeg met een figuurzaagje. Zo was de opvoeding van Harry: probeer het maar, fouten maken mag. Als je valt, dan help ik je wel weer overeind.

Na een reorganisatie bij Maria Christina besloot Harry zijn oude vak als leraar basisonderwijs weer op te pakken en deed een bijscholingscursus bij de pabo.

Hij hoefde maar een paar keer stages te lopen, of hij kreeg al het verzoek te solliciteren. Dat was op de school in Annerveenshekanaal. Daar heeft Harry met veel plezier les gegeven, tot hij verkaste naar de Jan Thiesschool in Rolde. Daar was Harry in zijn element. Hij kon op

zijn manier les geven en kreeg de groepen vijf en zes, die leeftijdsgroep vond hij de leukste.

Vanuit hun huis zagen Harry, Aly en de kinderen het industrieterrein Vriezerbrug langzaam maar zeker in hun richting oprukken. In 2002 was het zover dat hun terrein nodig was om voor uitbreiding van het bedrijventerrein. Harry en Aly werden uitgekocht en verhuisden naar een mooi huis in de Dorpsstraat in Tynaarlo.

In het jaar dat Tynaarlo de culturele gemeente van Drenthe was, lanceerde Harry het plan voor de film over Berend Botje. Hij hoorde er niets meer van, maar geen nood. Dan maakte hij de film toch gewoon zelf, samen met Ludolf? In 2020 bestond Tynaarlo 1200 jaar. Dat was voor Harry aanleiding voor het project *Arloix en Oliemix*.

In het voorjaar van 2019 kon

Harry ineens niet uit zijn woorden komen. Heel raar voor iemand die dikwijls voor de vuist weg een klinkende toespraak hield. Onderzoek wees uit dat hij een tumor ter grootte van een pingpongbal in zijn hoofd had. Een spannende operatie volgde, maar de tumor kwam terug. In september 2020 moesten de artsen melden dat ze geen behandeling meer konden bieden.

Harry hoopte dat hij de presentatie van de film nog zou kunnen meemaken, maar het heeft niet zo mogen zijn. Hij overleed op 14 november. Het vergde een hele organisatie om iedereen in staat te stellen afscheid te nemen in café Centraal, maar het werd een mooie ceremonie. En de film? De opnamen zijn er, nu nog monteren en dan is het komende zomer klaar. Zo zou Harry het hebben gewild.